

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 4

van **JAN BERTELS**

datum: 3 oktober 2018

aan **BART TOMMELEIN**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Rekeningenboek 2017 - Impact waardevermindering opcentiemen

Bij de voorstelling van het Rekeningenboek 2017 door het Rekenhof heb ik in de commissie de aandacht gevestigd op volgende passage op bladzijde 31: "Uit dit overzicht blijkt dat een belangrijk deel van de openstaande vorderingen al een geruime tijd openstaat. De inbaarheid van deze oudere vorderingen is dus twijfelachtig. Daarvoor werd een boeking voor wanbetalingen uitgevoerd voor een bedrag van 30,4 miljoen euro. Volgens een eigen raming van de waardeverminderingen acht het Rekenhof echter een afwaardering van de vorderingen met 141,9 miljoen euro aangewezen. Een belangrijke oorzaak van dit verschil ligt erin dat de Vlaamse overheid alleen wanbetalingen heeft geboekt voor begrotingsontvangsten, terwijl een aanzienlijk deel van het openstaande saldo (37%) betrekking heeft op opcentiemen voor gemeenten en provincies. Daarvoor vinden geen boekingen voor wanbetalers plaats. Er dient dan ook te worden nagegaan in hoeverre de geboekte waardevermindering overeenkomt met de realiteit."

1. Wat is de impact van deze waardevermindering van de opcentiemen op de financiën van de gemeenten?
 2. Hoe moeten de gemeenten dit desgevallend in hun boekhouding aanrekenen?
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Tommelein (4), Liesbeth Homans (7)

BART TOMMELEIN

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 4 van 3 oktober 2018

van **JAN BERTELS**

1. De Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) int de onroerende voorheffing voor het Vlaamse Gewest en de opcentiemen op de onroerende voorheffing voor de provincies en de gemeenten.

Voor de onroerende voorheffing wordt voor de lokale overheden met een voorschottenregeling gewerkt waarbij in de maanden juli tot en met december van jaar N zes voorschotten voor aanslagjaar N uitbetaald worden. Op basis van de werkelijke gerealiseerde ontvangsten voor aanslagjaar N op 31 mei van jaar N+1 wordt er een eindafrekening opgemaakt. Ontvangsten die na de eindafrekening worden verworven, worden vanaf dan ook maandelijks doorgestort. Dit wordt geregeld in de Vlaamse Codex Fiscaliteit (artikel 3.1.0.0.4.).

VLABEL stelt alles in het werk om openstaande vorderingen te innen door middel van een gestroomlijnd invorderingsproces, dat zowel betrekking heeft op de belasting voor het Vlaamse Gewest als op de opcentiemen voor de gemeenten en de provincies: indien een aanslagbiljet niet (volledig) wordt betaald, wordt een herinnering en, indien nodig, nog een laatste herinnering verzonden. Indien daaraan geen gevolg wordt gegeven, krijgt een gerechtsdeurwaarder de opdracht om de verschuldigde sommen te innen en daarvoor eventueel beslag op roerende goederen te leggen. Wanneer ook dit niet mogelijk is, worden alternatieve pistes om in te vorderen onderzocht. Het gaat dan onder meer om fiscaal derdenbeslag (zoals loonbeslag), de invordering lastens een hoofdelijk gehouden belastingplichtige of partner, onroerend beslag of invordering op basis van internationale bijstand. Telkens wordt per dossier onderzocht welke methode het meest opportuun is. Dit resulteert in een inningspercentage van meer dan 99%.

Wanneer het onmogelijk blijkt te zijn om een dossier te innen wordt een oninbaarstelling geboekt in het Vlaams Fiscaal Platform op het moment dat de oninbaarstelling wordt vastgesteld. Die boeking wordt zowel voor het Vlaams Gewest, de gemeenten als de provincies "geboekt". Deze boekingen stromen vervolgens door naar het boekhoudsysteem (Orafin) en worden daar boekhoudkundig verwerkt in het resultaat van de jaarrekening voor wat betreft het gedeelte Vlaams Gewest. De oninbaarstellingen voor gemeenten en provincies worden verwerkt op het derdengeld¹.

Daarnaast boekt het Vlaams Gewest op het einde van het jaar een waardevermindering voor potentiële wanbetalers, de zogenaamde dubieuze debiteuren. Dit is louter een raming gemaakt op het einde van het jaar op de openstaande vorderingen waarvan, op basis van historische gegevens, kan vermoed worden dat deze niet geïnd zullen worden. Deze werkwijze wordt logischerwijze enkel toegepast voor het aandeel Vlaams Gewest.

Aangezien eventuele waardeverminderingen voor wanbetalers voor het aandeel gemeenten en provincies geen invloed hebben op de jaarrekening van het gewest, worden hiervoor geen boekingen gedaan op de jaarrekening van het Vlaams Gewest. Dit dient door de gemeenten en provincies te gebeuren.

¹ Derdengeld = transitie van financiële stromen waarbij het Vlaams Gewest enkel als doorgeefluik van de financiële gelden dient.

De gemeenten boeken echter de opcentiemen op de onroerende voorheffing niet in op basis van de inkohiering door VLABEL, maar op basis van kasontvangsten. Concreet worden de opbrengsten uit opcentiemen op de onroerende voorheffing in de gemeentelijke boekhouding geboekt op basis van:

- de voorschotten die VLABEL toekent voor het lopende boekjaar;
- de doorstorting die VLABEL doet overeenkomstig de werkelijk gedane inningen.

De gemeenten ontvangen dus volgende stortingen:

- 12 maandelijksse stortingen, van februari jaar N tot en met 20 januari jaar N+1, betreffende de opcentiemen op de onroerende voorheffing voor de aanslagjaren N-1 en vorige;
- 6 maandelijksse stortingen, van juli jaar N tot en met december jaar N, betreffende een voorschot op de opcentiemen op de onroerende voorheffing voor het aanslagjaar N;
- 1 storting in de maand juli van het jaar N betreffende de voorlopige eindafrekening van de opcentiemen op de onroerende voorheffing voor het aanslagjaar N-1.

Omdat de aanrekeningen in de boekhouding van de gemeenten gebeuren op basis van de stortingen door VLABEL (kasbasis) en niet op basis van kohieren dienen hierdoor geen waardeverminderingen geboekt te worden bij de gemeenten.

2. De huidige werkwijze van de gemeenten is correct. Volgens de huidige regelgeving, het besluit van de Vlaamse regering van 25 juni 2010 betreffende de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt er geboekt op moment dat er zekerheid is dat de ontvangst wordt gerealiseerd.